

TEMA: DRÆNING, KALKNING OG HEGNSKLIPNING

aktuelt
tema

Hver tredje jordprøve er sparet væk

Antallet af jordprøver er faldet med 29 procent fra 2006 til 2011. Konsulent vurderer at nedgangen skyldes besparelser i landbruget som følge af krisen.

AF JENS MATHIASSEN

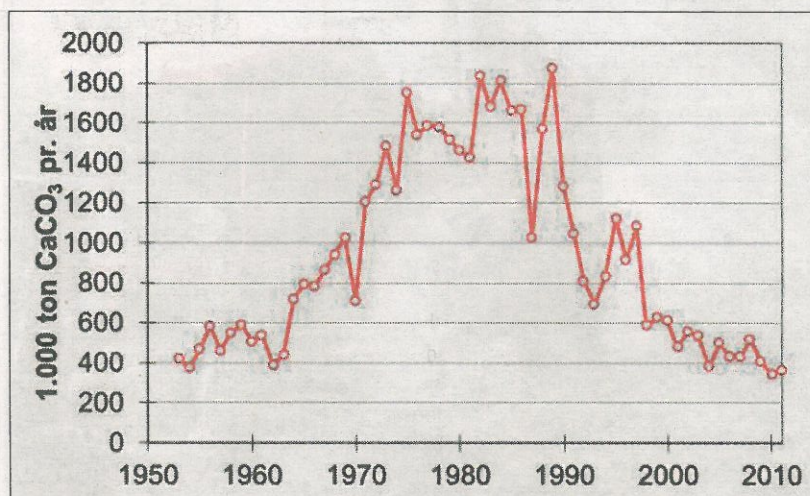
aktuelt tema De senere år har man traet på mange bedrifter lydt, at der skal skæres helt ind til benet sådan at alle unødvendige udgifter skal undgås.

Med 29 procent færre jordprøver, så ser det ud til at kalkning på baggrund af jordprøver er et af de områder, hvor mange bedrifter har valgt at skære ned.

- Faldet er sket i perioden fra 2006 til 2011 – altså henover krisen. Det er et ganske markant faldt, og min bedste forklaring er, at landmændene enten skærer kalkning på baggrund af jordprøver helt væk – eller udskyder det nogle år, simpelthen fordi, at økonomien er meget stram på mange bedrifter, siger Annette Vibeke Vestergaard, specialkonsulent, Videncentret for Landbrug, Planteproduktion i Skejby.

Store variationer

På de jordprøver, der er blevet udtaget i den samme periode, altså fra 2006 – 2011, ses der

Grafen viser, at forbruget af kalk er faldet voldsomt frem til omkring år 2000, hvorefter det stabiliserer sig med en lidt faldende tendens.

samtidig en markant forskel imellem reaktionstallene i de enkelte landsdele.

- I Nord- og Østjylland er der en klar udvikling mod lavere reaktionstal i løbet af den femårige periode. I Østjylland ligger toppen af kurven 0,5 enhed lavere i 2011 sammenlignet med 2006, forklarer hun.

- I Østdanmark er der ikke sket betydelige ændringer i reaktionstallene. Størstedelen af analyserne ligger her mellem 7,0 og 7,5.

Vestjylland har også stort set samme fordeling i reaktionstallene fra 2006 til 2011. Her er den største del af analyserne imellem reaktionstal 5,5 og 6,0.

- Det afspejler meget godt dyrkningen af tolerante afgrøder som eksempelvis græs, havre og kartofler, og et lave-

Ifølge Annette Vibeke Vestergaard er antallet af jordprøver faldet markant i løbet af de seneste fem år.

re optimalt reaktionstal på sandjorden siger konsulent.

Lidt faldende forbrug

Selvom der er udtaget markant færre jordprøver sidste år, så er det ikke et udtryk for at forbruget af kalk også er faldet voldsomt.

Videncentrets statistik viser, at forbruget af jordbrugskalk i 2011 har ligget forholdsvis stabilt sammenlignet med de forrige år – dog med nedadgående tendens.

- I 2011 blev der brugt cirka 365.000 ton omregnet til ren calciumkarbonat.

- Hvis vi regner med at der gennemsnitligt er behov for to tons jordbrugskalk pr. hektar hvert 5. år for at vedligeholde det optimale niveau for jordens reaktionstal, så når vi op på et årligt forbrug i Danmark på cirka 500.000 tons, siger hun.

Ikke akut mangel

Men det aktuelt lavere forbrug er ikke udtryk for en mangel på kalk – eller for lave reaktionstal, mener konsulent.

- I de sidste mange år er der brugt mere og mere gradueret kalkning med GPS. Det

betyder en mere optimeret anvendelse, og det vil givetvis også vise sig som et fald i forbruget.

- Når de danske reaktionstal i det store hele er i orden, så forsikrer det, at jorden får den kalkmængde der er nødvendig, hvorved tilgængeligheden af de fleste næringsstoffer er god. Ellers ville vi se en tydelig og markant forværring af reaktionstallene og flere problemer med mangelsygdomme.

Hun mener derfor, at vi generelt skal vænne os til, at jorden nu har et lavere behov for kalk.

- Kalkbehovet afhænger blandt andet af tilførslen af ammoniumkvælstof. De senere år er tildelingen af handelsgødning faldet meget som følge af vandmiljøplanerne og en bedre udnyttelse af husdyrgødning. En høj N-udnyttelse i afgrøderne skaber lav forsurening og dermed et lavt kalkbehov, siger konsulent.

Stigning på vej

Annette Vibeke Vestergaard forventer samtidig, at vi kommer til at se en stigning i antallet af både jordprøver – og kalkforbrug i de kommende år.

- Det her er netop et område som er afhængig af den aktuelle økonomi i planteavl. Lige nu hvor afgrødepriserne er høje og betaler fornuftigt tilbage for investeringer vil der sandsynligvis blive taget flere prøver for at optimere mest muligt på udbyttepotentialet.

- Jeg forventer derfor, at vi kommer til at se flere prøvetagninger og et højere kalkforbrug både i 2012 og 2013, siger hun.